

◆ *Le Roma*, exposició sobre la cultura romaní, del 19 de desembre al 26 de gener, en la Cirici

Historia y vida de la comunidad gitana

ROSA SALGUERO

El Museu de L'Hospitalet planteja del 19 de desembre al 26 de gener en la sala Alexandre Cirici un exercici de tolerància i de respecte a la diversitat cultural a través de la exposició *Le Roma. La cultura gitana*. La mostra, de caràcter itinerant i coorganitzada per la Diputació de Barcelona, per la Fundació Gresol i per los ayuntaments que integren la Comissió de Cooperació de Museus Locals —entre ells el de L'Hospitalet—, és un recorregut per la història i la forma de ser del poble gitano i coincidirà, con la entrada de 1997, con el Any Europeu contra el Racismo. Paralelamente, la associació gitana Lacho Bají Calí de L'Hospitalet presentarà sus actividades.

La mostra se divideix en quatre àmbits, tres que integren la part itinerant i una específica sobre la entitat Lacho bají calí. El primer és un repàs de la història, las leyendas, la prensa i los pintores que han treballat sobre la cultura gitana con el objetivo de entender quiénes son los *roma* y como han sido vistos a lo largo de los siglos. La segunda parte tratará la vida gitana: la forma de ser romaní, el sentido de la familia y

FOTO CEDIADA PEL MUSEU DE L'HOSPITALET

Esta imagen ilustra el cartel de *Le Roma. La cultura gitana*

◀ Además, presenta sus actividades la entidad hospitalense Lacho bají calí

del patriarca, el nomadismo como estilo de convivencia i la tipología de quehaceres dentro de la comunidad. El tercer ámbito estará dedicado a la música i a la danza gitanas que se han sabido transmitir a lo largo de los siglos.

La asociación Lacho bají calí centra la cuarta parte de la muestra. Esta entidad, cuyo nombre significa en lengua romaní *buena suerte gitana*, nació en el Gornal en 1991 i forma parte de la Federación de Asociaciones Gitanas de Catalunya. Su objetivo es difundir el patrimonio cultural gitano, favorecer el asociacionismo dentro de la comunidad gitana i colaborar con otras entidades del barrio i la

ciudad. Como actividades principales ofrecen clases de alfabetización para sus socios, organizan cursos para mujeres i talleres y actos culturales.

Una cultura milenaria con un origen remoto

Le Roma es el nombre que designa a los más de doce millones de gitanos repartidos por todo el mundo en su propia lengua, la romaní, proveniente del sánscrito. Sus orígenes se sitúan en el norte de la India a finales del primer milenio, cuando se inicia el desplazamiento del pueblo gitano hacia occidente. Sin embargo, no se detectan los primeros escritos de esta cultura en Europa hasta el siglo XIV. Desde entonces, la cultura romaní ha sufrido un proceso de integración, en muchas ocasiones forzada i con la intencionalidad de borrar sus hábitos i costumbres, especialmente su carácter nómada, característica singular de su estilo de vida. A pesar de ello, en los últimos cuatrocientos años de historia no se ha podido eliminar una cultura que contrariamente ha ido penetrado en múltiples aspectos de las comunidades que la han recibido.

El jove artista basc Albert Peral instal·la en el Centre Tecla Sala

R. S.

Albert Peral, considerat com un dels valors emergents dins l'àmbit de l'art espanyol, exposarà del 18 de desembre al 2 de febrer a la Sala Molí del Centre Cultural Tecla Sala. Serà la primera vegada que l'artista basc, nascut a Santurce (Biscaia) al 1966, realitzi una mostra individual a Barcelona. Peral és també present a l'exposició *Art espanyol per a la fi de segle*, a l'espai S-2, una selecció dels artistes més representatius del panorama actual a Espanya sota el comissariat de la directora artística de la Tecla, Victòria Combalia, que clourà el proper 15 de gener.

El jove basc farà una instal·lació on jugarà amb el volum de la sala Molí. A més, exhibirà alguns exemples de *Rotadores*, nom amb el qual bateja fotografies de gran format amb personatges que giren en l'espai, i també projectarà una sèrie d'imatges d'ell mateix i del performer català Borja Zabala. Segons Zabala, aquests treballs reflecteixen "un personatge dinàmic un tant pervers i sàtir que gira al voltant d'un altre, en estat latent, adormit o allè" i serveixen "de metàfora entre la contradictòria relació del performer i l'escultor".

En aquest sentit, Victòria Combalia destaca que un dels temes

FOTO CEDIADA PER LA TECLA SALA

La instal·lació de Peral a la sala Molí inclourà aquesta imatge

fonamentals de Peral és "el fet mateix de l'escultor, l'artista com artífex". A més considera que se'l pot veure com "un escultor autoreflexiu" i a la vegada "impregnat de surrealisme".

Alberto Peral va estudiar Belles Arts a la Universitat de Bilbao i es va llicenciar en l'especialitat d'Escultura. Individualment s'ha presentat a la galeria Fúcares d'Almagro al 1994, a Basauri, al 95 i a la Fúcares de Madrid aquest any. Dins de col·lectives, ha exposat a

partir de 1989 en diferents mostres d'art jove basc, així com en la Quinzena d'Art de Montesquiu de Barcelona, l'any 91, en la Fundació Miró al 1992 i al 94, o en certàmens de la talla d'Arco. Precisament, en les edicions del 94 i del 95 d'aquesta manifestació artística que té lloc a Madrid, considerada com un important aparador de l'art nacional, va obtenir un destacat reconeixement per part de la crítica que li està servint per promocionar-se arreu de l'Estat.